

SDP:n valtuustoaloite Paintball (värikuula) radan/tilan rakentamisesta Kiteelle ja Kesälahdelle

Kaupunginhallitus 22.09.2025 § 324

SDP:n valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 15.9.2025 liitteenä olevan valtuustoaloitteen Paintball (värikuula) radan/tilan rakentamisesta Kiteelle ja Kesälahdelle.

Aloitteessa kerrotaan, että nuoret ovat toivoneet harrastustilaa paintballin harrastamiseen. Aloitteessa esitetään, että nuorille etsitään Kiteeltä ja Kesälahdelta käyttöön sopivat tilat, jossa lajia voi harrastaa turvallisesti.

Liitteenä tehty valtuustoaloite.

Valmistelija: vs. hallintopäällikkö Tuuli Ikaheimonen, puh. 040 105 1011, tuuli.ikaheimonen@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää aloitteen sivistyskeskukseen valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 16.04.2026 § 42

Kiteen kaupunginhallitukselta on saapunut sivistys- ja vapaa-aikalautakunnalle valmisteltavaksi Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän 15.9.2025 jättämä valtuustoaloite paintball- (värikuula-)radan tai -tilan rakentamisesta Kiteelle ja Kesälahdelle.

Aloitteessa todetaan, että Kiteen ja Kesälahden nuoret ovat toivoneet uutta harrastustilaa paintballin harrastamiseen. Aloitteen tekijät viittaavat Rääkkylään, jossa lajia on voinut harrastaa pari vuotta. Aloitteessa esitetään, että nuorille etsitään Kiteeltä ja Kesälahdelta käyttöön soveltuvat tilat, joissa lajia voi turvallisesti harrastaa, sekä hankitaan tarvittava välineistö.

Paintball on kasvattanut suosiotaan myös Pohjois-Karjalassa. Laji tarjoaa nuorille yhteisöllisen ja fyysisesti aktiivisen harrastusmuodon. Kiteen kaupunkistrategia 2026–2029 asettaa tavoitteekseen, että Kitee tunnetaan laadukkaista palveluista ja monipuolisista harrastusmahdollisuuksista. Strategian "Onnellisten kaupunki" -painopisteen mukaisesti kaupunki panostaa kuntalaisten hyvinvointiin ja edistää erityisesti nuorten elinvoimaa tukevia toimintaympäristöjä. Strategiassa korostettu rohkean toimintakulttuurin arvo ohjaa etsimään uusia ja luovia ratkaisuja.

Erillisen paintball-rakennuksen rakentaminen ei ole taloudellisesti tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa kaupungin strategia edellyttää tasapainoista kuntatalotta ja älykkään sopeutumisen periaatteen soveltamista investoinneissa. Uusinvestoinnin sijaan on perusteltua

selvittää, voidaanko kaupungin jo olemassa olevia tai tyhjilleen jääneitä tiloja hyödyntää pop up -tyyppisesti paintballkäyttöön.

Kiteen kaupungilla on ajoittain hallinnassaan tiloja, jotka odottavat purkamista tai joille ei ole välitöntä muuta käyttöä. Tällaisten tilojen väliaikainen käyttöönotto harrastustoimintaan on linjassa sekä taloudellisen järkevyyden että strategisen "Arvokkaat kumppanit" -periaatteen kanssa: kaupunki voi toimia mahdollistajana yhdessä paikallisten nuorisjärjestöjen, seurojen tai muiden toimijoiden kanssa. Toimintaperiaate voitaisiin vakiinnuttaa laajemminkin siten, että aina kun jokin kaupungin tila jää väliaikaisesti tyhjilleen, selvitetään aktiivisesti sen soveltuvuus harrastus- tai muuhun yhteisölliseen käyttöön.

Paintball-toimintaa varten tarvittava perusvälineistö - suojaukset, maalit ja välineet - on hankittavissa kohtuullisin kustannuksin verrattuna kiinteän tilan rakentamiseen.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta pitää aloitteen tavoitetta - nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämistä - kannatettavana ja strategian mukaisena. Tarkoituksenmukaisinta on edetä selvittämällä olemassa olevien tyhjiillään tai vajaakäyttöisessä tilojen hyödyntämismahdollisuudet ennen pysyvien investointipäätösten tekemistä.

Valmistelija ja esittelijä: sivistysjohtaja Matias Valoaho, puh. 040 105 1137, matias.valoaho@kitee.fi

Päätösehdotus

Vastineena Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän 15.9.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen paintballradan tai -tilan rakentamisesta sivistys- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kiteen kaupunki suhtautuu myönteisesti nuorten paintball-harrastusmahdollisuuksien kehittämiseen. Erillisen uuden rakennuksen tai pysyvän radan rakentaminen ei ole taloudellisesti tarkoituksenmukaista. Sen sijaan:

- Nuorisotoimi selvittää kaupungin hallinnassa olevat tyhjiillään tai vajaakäytöllä olevat tilat Kiteen ja Kesälahden alueella sekä niiden soveltuvuus väliaikaiseen paintballkäyttöön
- Kaupunki omaksuu toimintaperiaatteen, jonka mukaan tyhjilleen jäävien tilojen harrastuskäyttömahdollisuus selvitetään systemaattisesti ennen purkupäätöstä tai muuta lopullista ratkaisua.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 27.04.2026 § 125

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta on 16.4.2026 § 42 käsitellyt valtuustoaloitteen, joka koskee paintball-radnan tai -tilan rakentamista Kiteelle ja Kesälahdelle, ja esittänyt asiassa toimenpiteitä aloitteen johdosta. Lautakunnan esityksen arvioinnissa on kuitenkin todettu, että esitys ei ole kaikilta osin toteuttamiskelpoinen.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta on esittänyt, että nuorisotoimi selvittäisi kaupungin hallinnassa olevat tyhjiillään tai vajaakäytöllä olevat tilat Kiteen ja Kesälahden alueella sekä niiden soveltuvuuden väliaikaiseen paintball-käyttöön. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että kaupunki omaksuisi toimintaperiaatteen, jonka mukaan tyhjilleen jäävien tilojen harrastuskäyttömahdollisuudet selvitetään systemaattisesti ennen purkupäätöstä tai muuta lopullista ratkaisua.

Edellä mainittuja toimenpiteitä ei voida pitää tarkoituksenmukaisina tai toteuttamiskelpoisina. Kaupungin tulee pystyä toimimaan älykkään sopeuttamisen ohjaamana ja huomioida myös tulevien vuosien toiminnan sopeuttamistarpeet. Kaupungilla on tarve vähentää tyhjiillään olevia kiinteistöjä sekä luopua vajaakäytöllä olevista tiloista. Kiinteistöjen ylläpidosta aiheutuu merkittäviä kustannuksia, minkä vuoksi tavoitteena on kiinteistökannan hallittu supistaminen ja kustannusten vähentäminen. Tästä näkökulmasta esitetty toimintamalli, jossa tyhjilleen jäävien tilojen käyttömahdollisuuksia selvitetään laajasti ennen purkupäätöksiä, ei ole kaupungin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukainen.

Lisäksi on todettava, että paintball-harrastamisen mahdollistaminen ei välttämättä edellytä oman radan tai tilan järjestämistä kaupungin alueelle. Harrastustoimintaa voidaan edistää myös yhteistyön kautta siten, että nuorisopalvelut tai järjestöt voivat järjestää ohjattuja retkiä lähialueiden kuntiin, kuten Rääkkylään, joissa paintball-toiminta on jo olemassa ja asianmukaisesti järjestetty.

Valmistelija: hallintopäällikkö Tuuli Ikaheimonen, puh. 040 105 1011, tuuli.ikaheimonen@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi sivistys -ja vapaa-aikalautakunnalle.

Päätös

Keskustelun aikana Juha Lintumäki teki muutetun päätösehdotuksen seuraavasti: Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi valtuustoaloitteen johdosta tehdyn sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan esityksen. Juha Lintumäen esitystä ei kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Esittelijän alkuperäinen päätösehdotus jäi kaupunginhallituksen päätökseksi.

396/00.02.00.00.03/2025

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 19.05.2026 § 56

Kiteen kaupunginhallitus on kokouksessaan 27.4.2026 § 125 palauttanut sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan 16.4.2026 § 42 antaman vastineen SDP:n valtuustoaloitteeseen paintball- (värikuula-) radan tai -tilan

rakentamisesta Kiteelle ja Kesälahdelle uudelleen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen palautuspäätöksen perusteena oli, että lautakunnan esitys nuorisotoimen tekemästä kaupungin tyhjillään olevien tai vajaakäytössä olevien tilojen kartoituksesta sekä toimintaperiaate, jonka mukaan tyhjiilleen jäävien tilojen harrastuskäyttömahdollisuudet selvitetäisiin systemaattisesti ennen purkupäätöstä, eivät ole kaupungin kokonaisedun ja kiinteistöstrategisten linjausten mukaisesti tarkoituksenmukaisia.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta on uudelleenvalmistelussa ottanut huomioon kaupunginhallituksen esiin tuomat näkökohdat. Vastine on laadittu kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti siten, että ratkaisu ei edellytä uusia investointeja, ei sido kaupungin kiinteistömassaa eikä luo toimintamallia, joka olisi ristiriidassa kiinteistökannan hallitun supistamisen kanssa.

Aloite

Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän 15.9.2025 jättämässä valtuustoaloitteessa todetaan, että Kiteen ja Kesälahden nuoret ovat toivoneet harrastustilaa paintballin pelaamiseen. Aloitteessa viitataan Rääkkylään, jossa lajia on voinut harrastaa pari vuotta. Aloitteessa esitetään, että nuorille etsitään Kiteeltä ja Kesälahdelta käyttöön soveltuvat tilat, joissa lajia voi turvallisesti harrastaa, sekä hankitaan tarvittava välineistö.

Aloitteen tavoite - nuorten harrastusmahdollisuuksien lisääminen ja erityisesti paikallisesti toivotun lajin tukeminen - on Kiteen kaupunkistrategian 2026–2029 "Onnellisten kaupunki" -painopisteen ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien tavoitteiden mukainen.

Tavoitteen toteuttaminen kaupungin strategiaa ja taloudellista tilannetta vastaavalla tavalla

Kiteen kaupunkistrategia 2026–2029 edellyttää tasapainoista kuntataloutta ja älykkään sopeutumisen periaatteen soveltamista investoinneissa ja kiinteistöratkaisuissa. Kaupungin tavoitteena on kiinteistökannan hallittu supistaminen ja tyhjillään olevista sekä vajaakäyttöisistä tiloista luopuminen kustannussyistä. Kiinteistöjen ylläpidosta aiheutuu vuosittain merkittäviä kustannuksia, ja näiden vähentäminen on osa kaupungin pitkän aikavälin sopeutustarpeen toteuttamista.

Tästä syystä erillisen paintballrakennuksen rakentaminen tai oman pysyvän radan toteuttaminen ei ole taloudellisesti eikä strategisesti tarkoituksenmukaista. Myöskään tyhjillään olevien tai vajaakäyttöisten tilojen ottaminen pop up -tyyppiseen harrastuskäyttöön ei ole linjassa kaupungin kiinteistöstrategian kanssa, koska tällainen toiminta voi tosiasiallisesti hidastaa tai estää kiinteistöistä luopumista, lisätä ylläpitokustannuksia ja synnyttää vakiintuneita käyttötarpeita tiloihin, joista on tarkoitus luopua.

Paintball-harrastusmahdollisuudet Pohjois-Karjalassa ja lähikunnissa

Paintball on viime vuosina kasvattanut suosiotaan koko Suomessa ja myös Pohjois-Karjalan maakunnassa. Laji tarjoaa nuorille yhteisöllisen, fyysisesti aktiivisen ja taktisen harrastusmuodon, joka soveltuu hyvin eri-ikäisille ja erilaisille kuntotasoille. Maakunnassa on tällä hetkellä useita toimijoita, joiden palveluja Kiteen ja Kesälahden nuoret voivat hyödyntää. Paintball-

harrastamisen mahdollistaminen ei siten edellytä oman radan tai tilan järjestämistä Kiteen kaupungin alueelle.

Lähin vakiintunut paintballtoiminta sijaitsee Rääkkylässä, jossa paikallisten nuorten kuntalaisaloitteen pohjalta on perustettu paintball-sisärata. Aloite syntyi Suomen Nuorisoseurojen Pohjois-Karjalan aluetoimiston Osallistavaa vaikuttamista – nuorten paikalliset vaikuttajapolut -hankkeen myötä, ja tilan kunnostustalkoisiin osallistui sekä nuoria että hanketta tukevia aikuisia. Rääkkylän mallissa kunta toimi mahdollistajana ja kolmas sektori toteuttajana — ratkaisu, joka on linjassa Kiteen strategian "Arvokkaat kumppanit" -periaatteen kanssa. Rääkkylän nuoret ovat suunnitelleet myös paintball-haasteturnauksia lähikuntien nuorten kanssa, mikä avaa Kiteen ja Kesälahden nuorille luontevan väylän osallistua toimintaan ilman, että Kiteen tarvitsee toteuttaa omaa vastaavaa rataa.

Maakunnan toinen vakiintunut paintballtoimija on Joensuun Paintball, jonka pelikenttä sijaitsee Kontiolahden Paiholassa. Toimija järjestää ohjattuja pelejä vähintään kuuden hengen ryhmille sekä avoimia pelipäiviä, ja kaikki peleissä tarvittavat varusteet — merkkaimet, haalarit, maskit ja värikuulat — sisältyvät hintaan. Paiholaan on Kiteeltä noin 75 kilometrin ajomatka, mikä on retkikäytössä kohtuullinen etäisyys. Lisäksi Pohjois-Karjalassa toimii muita varusteita vuokraavia ja pelejä järjestäviä toimijoita, joiden palveluja voidaan hyödyntää järjestetyissä retkissä.

Valtakunnallisesti paintball-harrastustoiminta on kehittynyt erityisesti junioritoimintana 10–16-vuotiaille suunnattujen ohjattujen pelivuorojen kautta. Lajiin perehtyminen onnistuu helposti vailla aiempaa kokemusta, sillä ohjaajat opastavat säännöt ja turvallisuuden alkubriiffissä. Myös laitteistolla on merkitystä: junioritoiminnassa käytetään usein ns. lite-aseita, joiden pienemmät kuulat eivät jätä jälkiä iholle eivätkä aiheuta yhtä voimakasta osumavaikutusta kuin perinteiset välineet. Tämä lisää lajin turvallisuutta ja madaltaa kynnystä aloittaa harrastus.

Esitettävä toteutustapa: ohjattu yhteistyömalli ilman omaa rataa tai tilavarausta

Kaupunginhallituksen palautuspäätöksen ja edellä esitetyn maakunnallisen tarjonnan pohjalta sivistys- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että aloitteen tavoite voidaan saavuttaa kaupungille kustannustehokkaalla ja kiinteistöstrategian kanssa yhteensopivalla tavalla. Ratkaisu perustuu olemassa olevien lähialueiden palvelujen hyödyntämiseen sekä nuorisopalvelujen ja kolmannen sektorin yhteistyöhön.

Kiteen nuorisopalvelut voivat järjestää nuorille ohjattuja paintballretkiä ensisijaisesti Rääkkylään ja toissijaisesti muille Pohjois-Karjalan paintball-kentille osana säännöllistä nuorisotyön toimintatarjontaa. Retkiä voidaan toteuttaa joko itsenäisesti tai yhteistyössä paikallisten nuorisoseurojen, urheiluseurojen ja muiden järjestöjen kanssa. Toimintamalli ei edellytä kaupungilta uusia investointeja, omaa varuste- tai tilakustannusta eikä pysyviä toiminnallisia sitoumuksia. Kustannukset ovat ennakoitavia ja kohdentuvat suoraan harrastusvuoroihin osallistuviin nuoriin.

Valmistelija ja esittelijä: sivistysjohtaja Matias Valoaho, puh. 040 105 1137, matias.valoaho@kitee.fi

Päätösehdotus

Vastineena Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän 15.9.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen paintball- (värikuula-) radan tai -tilan rakentamisesta Kiteelle ja Kesälahdelle sivistys- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kiteen kaupunki suhtautuu myönteisesti nuorten paintball-harrastusmahdollisuuksien kehittämiseen. Kaupunkistrategian 2026–2029 mukaisten kiinteistö- ja taloustavoitteiden vuoksi tavoitteeseen ei vastata rakentamalla uutta paintballrataa tai osoittamalla siihen pysyvästi tai pop up -tyyppisesti kaupungin omia tiloja, vaan hyödyntämällä alueen olemassa olevia palveluja ja yhteistyökumppaneita seuraavasti:

1. Kiteen nuorisopalvelut ottavat osaksi säännöllistä toimintatarjontaansa ohjattujen paintballretkien järjestämisen ensisijaisesti Rääkkylään, jossa lajia voi harrastaa nuorille suunnatussa ja asianmukaisesti järjestetyssä toimintaympäristössä, sekä tarvittaessa muille Pohjois-Karjalan paintballkentille.
2. Retkien toteutuksessa hyödynnetään yhteistyötä paikallisten nuorisoseurojen, urheiluseurojen ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhteistyömalli on linjassa kaupunkistrategian "Arvokkaat kumppanit" -periaatteen kanssa.
3. Toimintamalli ei edellytä uusia investointeja, kaupungin omien tilojen kohdentamista paintballkäyttöön eikä omien välinehankintojen tekemistä.
4. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta seuraa toiminnan käynnistymistä ja kysyntää osana nuorisopalvelujen normaalia toimintaraportointia.

Päätös

Kokouksen kuluessa sivistysjohtaja muutti päätösehdotuksen kuulumaan seuraavasti:

1. Kiteen nuorisopalvelut ottavat osaksi toimintatarjontaansa ohjattujen paintballretkien järjestämisen tai toimintaan soveltuvien varusteiden vuokraamisen.
  2. Retkien toteutuksessa ja varusteiden vuokraamisessa hyödynnetään yhteistyötä paikallisten nuorisoseurojen, urheiluseurojen ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhteistyömalli on linjassa kaupunkistrategian "Arvokkaat kumppanit" -periaatteen kanssa.
  3. Toimintamalli ei tässä vaiheessa edellytä uusia investointeja, kaupungin omien tilojen kohdentamista paintballkäyttöön eikä omien välinehankintojen tekemistä.
  4. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta seuraa toiminnan käynnistymistä ja kysyntää osana nuorisopalvelujen normaalia toimintaraportointia.
- Kokouksessa annettu muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.